

Hægt ikke den lille gris af...

Dansk Svineproduktion har gennemført en undersøgelse af undervægtige fravænningsgrise og beregnet deres chance for at nå normal vægt ved levering.

Man har undersøgt frafaldet fra fravæning til slagting i to besætninger. Frafaldet omfattede aflivede, døde og undervægtige grise.

Undervægt var i undersøgelsen defineret som de 15% af grisene, der vejede mindst. Disse grise fik isat øremærker ved fravæning og ved afgang fra klimastalden.

I de undersøgte besætninger var der hhv. 4% og 4,9% af grisene der var undervægtige både ved fravæning og ved afgang fra klimastalden.

Der var således en beregnet risiko på hhv. 2,9 og 3,8 for, at en gris, der var undervægtig ved fravæning, også var undervægtig ved afgang fra klimastald. Grise, der var undervægtige ved afgang fra klimastalden havde ligeledes en høj risiko for at være undervægtige ved afgang til slagting, her var den beregnede risiko på hhv. 13,4 og 10,5 i de to besætninger.

(Institution: Dansk Svineproduktion, Landscentret Fagligt ansvar: Anders Hedegård og Dyr læge ph.d. Elisabeth Okholm Nielsen)

Konsekvenser af lav fravænningsvægt

Grise, der vejer 7 kg ved fravæning, vil nå ca. 36 kg i samme periode, som grise, der vejer 5 kg ved fravæning, når 30 kg. En fravænningsvægt på over 7 kg giver en signifikant lavere dødelighed end en fravænningsvægt under 7 kg. Hvis grisene fravænes ved 28 dage og mindst 7 kg i stedet for ved 21 dage eller under 7 kg, har de en større tilvækst i klimastalden. Som udgangspunkt medfører den ekstra uge i farestalden, to uger mindre i klimastalden. En uge sparet er en uge tjent.

En fravænningsvægt på over 7 kg giver en signifikant lavere dødelighed end en fravænningsvægt under 7 kg

Foder og fodringsstrategi

Råvaresammensætningen af foderet til pattegrise kan variere meget, og det er ikke muligt at give et klart råd om hvilken sammensætning der er mest optimal mht. økonomi, produktion og sundhed. Det afhænger af den enkelte besætnings situation.

Vigtigst er dog, at pattegrisene i farestalden får tilbudt den samme foderblanding og samme fodringsprincip, som umiddelbart efter fravæning.

Somælkserstatning bør kun bruges i tilfælde, hvor soen ikke har tilstrækkelig mælk, fx i forbindelse med farefeber. Ved god hygiejne er somælkserstatning et udmærket foder, men det kræver meget arbejde og er dyrt. Pattegrise hos

selvom de får et tilskud af somælkserstatning.

Brug af såkaldte pre-starter blandinger med højt indhold af mælkeprodukter antages at være mere attraktive for grisene. Denne type foder bruges derfor ofte i dieperioden og de første dage efter fravæning, for at stimulere foderoptagelsen og derved lette overgangen fra somælk til fast føde. Det er afgørende at grisene tilbydes et foder de gerne vil æde, så det tilsikres at mave-tarmsystemet ikke går unødigt i stå. Med risiko for diarre og nedsat tilvækst.

Foder efter mindste grisen...

At fodre efter "gennemsnitsgrisen", den gennemsnitlige fravænningsvægt,

kan være meget uheldigt for de mindste grise. Man kan så enten vælge at tilgodese de mindste grise ved at fodre alle grise efter mindste grisens vægt. Et tiltag der kan have sin berettigelse ved avls- og opformeringsgrise, ved sygdomsudbrud eller ved meget høj produktivitet i begrænsende, fysiske rammer.

Man kan også vælge, at samle de mindste grise i egen sti og dermed tilgodese dem her. Under alle omstændigheder er det vigtigt, at vælge et egnet foder.

Aller Mølle producerer og forhandler det engelske Cranswick foder. Cranswick's filosofi er at tilbyde et foder, der gradvist giver den grisen mulighed for at gå fra et højt fordøjeligt mælkefoder til en økonomisk fornuftig soja-/kornblanding. Cranswick og Aller Mølle's produkter dækker grisen fra 4 kg til 30 kg, så producenten altid kan opnå, den mest optimale fodring af den enkelte gris.